

Barbora Alexová (427416)

Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae (CDB) – Český diplomatář

Definice a vydavatelé:

Český diplomatář je kritická edice listin a listů se vztahem k českým dějinám. O realizaci českého diplomatáře se již v 18. století bezúspěšně pokoušel František Martin Pelcl, jehož myšlenky byly poté přejaty Františkem Palackým a rozpracovány Josefem Emlerem. Teprve roku 1898 se Jaromíru Čelakovskému podařilo získat příslib zemského sněmu k financování projektu a následně došlo k jmenování Gustava Friedricha, žáka Theodora von Sickela, prvním editorem Českého diplomatáře. Bylo určeno, že diplomatář bude českomoravský, že komentáře budou psány latinou a listiny a listy budou chronologicky seřazeny od roku 805 až do roku 1310. Výjimku v jinak chronologickém pořadí tvoří listiny z období vlády Přemysla Otakara II. v alpských zemích (svazek CDB V/3 – speciální svazek regist). Listiny s datací do roku 1240 byly rozdělovány na pravé a středověká falza. Noví editoři diplomatáře Jindřich Šebánek a Sáša Dušková sjednotili listiny s datací od roku 1240 do jedné časové řady, přičemž ty sporné označili následujícím způsobem:

- + pochybnosti
- ++ padělané listiny v průběhu 13. nebo 14. století
- +++ obzvlášť nápadná falza dalších staletí

Nynější stav Českého diplomatáře:

Český diplomatář je považován za nejnovější a nejlepší edici svého druhu týkající se českých dějin a bývá proto často využíván při vědecké práci. V současné době je zpracován listinný materiál do roku 1283 a je připravován materiál z doby vlády Václava II. na brněnském pracovišti pomocných věd historických a archivnictví.

Seznam svazků:

- I. (805– 1197). Ed. G. Friedrich, Praha 1904– 1907.
- II. (1198– 1230). Ed. G. Friedrich, Praha 1912.
- III/1. (1231– 1238). Ed. G. Friedrich, Praha 1943.
- III/2. (1238– 1240). Edd. G. Friedrich, Z. Kristen, Praha 1962.
- III/3. (1231– 1240). Acta spuria et additamenta. Edd. G. Friedrich, Z. Kristen, J. Bistřický, Olomouc 2000.
- III/4. (1231– 1240). Index nominum et glossarium. Ed. J. Bistřický, Olomouc 2002.
- IV/1. (1240– 1253). Edd. J. Šebánek, S. Dušková, Praha 1962.
- IV/2. (1240– 1253). Indices. Edd. J. Šebánek, S. Dušková, Praha 1965.
- V/1. (1253– 1266). Edd. J. Šebánek, S. Dušková, Praha 1974.
- V/2. (1253– 1278). Edd. J. Šebánek, S. Dušková, Praha 1981.
- V/3. (1253– 1278). Series regestorum. Edd. J. Šebánek, S. Dušková, Praha 1982.
- V/4. (1253– 1278). Indices. Edd. S. Dušková, V. Vašků, Praha 1993.
- VI/1. (1278– 1283). Edd. Z. Sviták, H. Krmíčková, J. Krejčíková, J. Nechutová, Praha 2007.
- VII/5. (1283– 1306). Scribae. Ed. D. Havel, Brno 2011.

Literatura:

- BOROVSKÝ, Tomáš a kol.: Úvod do studia dějepisu, 2. díl. Brno 2014, s. 34–36.
- HLAVÁČEK, Ivan – KAŠPAR, Jaroslav – NOVÝ, Rostislav: Vademecum pomocných věd historických. Praha 2002³, s. 191–193, 272.
- KRMÍČKOVÁ, Helena: Edice středověkého diplomatického materiálu. Brno 2014, s. 21–31.
- ŠEBÁNEK, Jindřich – DUŠKOVÁ, Sáša: Výbor studií k českému diplomatáři. Brno 1981, s. 29, 73.

CDB I. Dostupné z: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=2&bookid=76>

CDB II. Dostupné z: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=2&bookid=77>

CDB III/1. Dostupné z: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=2&bookid=565>

CDB III/2. Dostupné z: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=2&bookid=598>